

6/1980. (I. 25.) ÉVM-KPM együttes rendelet

az építőgépkészítő munkakörök képesítéshez kötéséről és az építőgépkészítők képzéséről

A munkaügyi miniszterrel, a nehézipari miniszterrel, a honvédelmi miniszterrel, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterrel, a többi érdekelt miniszterekkel, az Országos Vízügyi Hivatal elnökével, a Szakszervezetek Országos Tanácsával, az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetével, a Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szakszervezetével, a Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezetével, a Helyiipari és Városgazdasági Dolgozók Szakszervezetével, az Ipari Szövetkezetek Országos Tanácsával, továbbá a Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsával egyetértésben a következőket rendeljük.

1. § (1) Építőipari tevékenység során építőgépet csak az kezelhet, aki az adott géptípusokra érvényes, az 1-2. számú melléklet szerinti építőgépkészítő jogosítvánnyal (a továbbiakban: jogosítvány) rendelkezik.
 - (2) Az építőanyagipari, a lakás-, város- és községgazdálkodási szolgáltatás ágazatokban, a szállítási és hírközlési, a vízgazdálkodási, a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási népgazdasági ágakban, a bányászatban (a külfejtésben) és a villamoshálózat építés területén jogosítvány szükséges az építőgép kezeléséhez akkor is, ha azt nem építőipari tevékenység során alkalmazzák.
 - (3) Ha az önjáró építőgép a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet alapján járműnek, vagy lassú járműnek minősül és a munkahelyváltogatás során közutat, illetőleg saját használatú utat vesz igénybe, a vezetőnek a külön jogszabályban meghatározott érvényes engedéllyel is rendelkeznie kell.
2. § (1) A rendelet alkalmazása szempontjából építőgépnak kell tekinteni - az építőanyag-ipari, az előregyártó, házgyári és egyéb technológiák gépeinek és gépi berendezéseinek kivételével - minden olyan önjáró, vontatott, vagy stabil kivitelezésű gépet, illetőleg gépi berendezést, amelyet az építési-szerelési, építőanyag-ipari, vagy a szállítási-rakodási tevékenység során - a bányaműveléshez szükséges földalatti létesítmények, a külfejtés, a villamoshálózat-építés, a vasúti felépítmények és a vízgazdálkodási fenntartás kivételével - alkalmaznak.
 - (2) A rendelet alkalmazása szempontjából építő gépnak kell tekinteni az olyan járműveket is, amelyeket az építőipari népgazdasági ág tevékenységi körébe tartozó, a gépesítést szolgáló felépítménnyel láttak el.
 - (3) Az építőgépeket kezelés szempontjából egy-egy jellemző műszaki paraméter (pl. kotróedény térfogata, a gép teljesítménye stb.) alapján
 - nehézgép,
 - könnyűgép és
 - kisgépkategóriába kell besorolni. Ha a kategóriába sorolás egyértelműen nem állapítható meg, akkor az ÉVM Építőgépkészítőket Képző Központ (a továbbiakban: Központ) állásfoglalása az irányadó.

3. § (1) Az adott géptípusra érvényes jogosítvány tanfolyam elvégzésével és a vizsga letételével szerezhető meg.

(2) Tanfolyam elvégzése nélkül vizsgára bocsátható az, aki

a) a 3. számú mellékletben megjelölt szakmunkásbizonyítvánnyal, vagy

b) építőgépész, általános gépipari, gépgyártás technológiai, vasút-gépészeti, mezőgazdasági gépészeti, autóközlekedési technikus oklevéllel, vagy

c) építőgépészeti, gépészeti, gépgyártás technológiai, közlekedés-gépészeti, mezőgazdasági gépészeti, út- és vasútépítési szakközépiskolai érettségi bizonyítvánnyal (végbizonyítvánnyal) rendelkezik, továbbá az előírt gépkészítési gyakorlatot megszerezte.

(3) Tanfolyam elvégzése nélkül vizsgára bocsátható az is, aki magasabb kategóriába tartozó géptípusra érvényes jogosítvánnyal rendelkezik és az előírt gépkészítési gyakorlatot is megszerezte.

4. § (1) A bentlakásos nehézgépkészítő tanfolyamokat - a (2) bekezdésben, továbbá az 5. §-ban foglaltak kivételével - a Központ szervezi.

(2)¹ Nehézgépkészítő tanfolyamot - engedéllyel - gazdálkodó szervezet [Ptk. 685. § c) pont] is szervezhet. Az engedélyt a gazdálkodó szervezet tevékenysége szerint ágazatilag illetékes Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium Közlekedési Főfelügyelete, Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium, továbbá - mind az építésügyi ágazatban, mind pedig az említett szervek hatáskörén kívül eső területeken - a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium adja meg.

(3) Könnyű- és kisépítő tanfolyamot bármely gazdálkodó szervezet, továbbá a KIOSZ illetékes szerve engedély nélkül szervezhet.

(4) Tanfolyamot több gazdálkodó szervezet közösen is szervezhet, a lebonyolítással más szerv (pl. oktatási intézmény, tudományos egyesület stb.) is megbízható.

5. § (1) A Magyar Honvédségben sorkatonai szolgálatot teljesítők részére gépkészítő tanfolyam - engedély nélkül - a kijelölt képzési bázisokon, illetve az új kiképzési rendszerű műszaki csapatok esetén - a foglalkoztató vállalatoknál szervezhető.

(2) A Magyar Honvédségben a kiképzési bázisokon az építőgépkészítő képzést a Honvédelmi Minisztérium szakmailag illetékes szervei szervezik és irányítják.

6. § (1)² A nehéz- és könnyűgépkészítő tanfolyamok oktatási dokumentációit (tanterveit, tankönyveit, vizsgaszabályzatát stb.) - a (2), illetve a (3) bekezdésben foglaltak kivételével - a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium Közlekedési Főfelügyelete, valamint az illetékes szakmai szakszervezetek egyetértésével a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium adja ki.

(2)³ A Magyar Honvédség, továbbá a nehézipar területén szervezett gépkészítő tanfolyamok oktatási dokumentációinak kiadása - a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztériummal, valamint a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium Közlekedési Főfelügyeletével történő egyeztetés mellett - a Honvédelmi Minisztérium, illetőleg az Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium hatáskörébe tartozik.

(3) A kisépítő tanfolyamok oktatási dokumentációinak kidolgozása és kiadása a tanfolyam szervezőjének a feladata.

7. § (1) Építőgépkészítő tanfolyamra, vagy vizsgára - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - csak az jelentkezhets, aki

¹ Megállapította: 6/1986. (VI. 20.) ÉVM-KM együttes rendelet 1. §. Hatályos: 1986. VI. 20-tól.

² Módosította: 6/1986. (VI. 20.) ÉVM-KM együttes rendelet 3. §.

³ Módosította: 6/1986. (VI. 20.) ÉVM-KM együttes rendelet 3. §.

- a) nehézgépkézelői tanfolyam és vizsga esetén a 18., könnyű- és kisépkézelő tanfolyam és vizsga esetén a 16. életévét betöltötte, illetőleg a tanfolyam vagy vizsga befejezéséig azt betölti,
 - b) általános iskolai végzettséggel rendelkezik,
 - c) az előírt előzetes orvosi vizsgálaton megfelelt,
 - d) munkaviszonyban áll, vagy iparjogosítvánnyal rendelkezik,
 - e) forgalmi engedéllyel és rendszámmal ellátott, a közúti forgalomban is résztvevő építőgépek közül - könnyűgépek esetén "C", nehézgépek esetén "F" kategóriájú - gépjárművezetői engedéllyel is rendelkezik.
- (2) A 3. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti vizsga esetén a korhatárra vonatkozó előírásokat nem kell alkalmazni.

- 8. §** (1) Építőgépkézelő vizsgát elnökből és két tagból álló bizottság előtt kell tenni. A bizottság elnökét és tagjait a tanfolyamot, vizsgát szervező szerv, illetőleg - ha a nehézgépkézelő tanfolyam szervezését a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium engedélyezte -, a központ igazgatója bízza meg a (2)-(4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével.
- (2)¹ A nehéz- és könnyűgépkézelői vizsga bizottságának elnökét a tanfolyamot, illetőleg vizsgát szervező szerv szerint ágazatilag illetékes
- a) Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium Közlekedési Főfelügyelete, Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium,
 - b) az a) pontban nem említett esetben pedig a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium által - az iparági-ágazati szakszervezettel egyetértésben - jóváhagyott jegyzék alapján kell megbízni.
- (3) Kisépkézelő tanfolyam és vizsga esetén a vizsgabizottság egyik tagjára a vállalati szakszervezeti bizottság tesz javaslatot.
- (4) Az 5. § (2) bekezdése szerinti tanfolyamok befejezése után a résztvevők a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium és a Honvédelmi Minisztérium illetékes szervei által kijelölt vizsgabizottság előtt tesznek vizsgát.

- 9. §** (1)² A jogosítvány kiadására, anyakönyvezésre, másolatok kiadására a Központ, a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium Közlekedési Főfelügyelete, az Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium és az Országos Vízügyi Hivataltól átruházott jogkörben a Vízügyi Dokumentációs és Továbbképző Intézet illetékes.
- (2) A jogosítvány illetékét külön jogszabály rendelkezései szerint kell megállapítani.
- (3) A jogosítvány érvényességének újabb géptípusra történő kiterjesztéséhez, vagy a jogosítványba bejegyzett nehéz-, illetőleg könnyűgépek szerkezetének, működésének lényeges változtatása esetén kiegészítő tanfolyamon kell résztvenni és vizsgát tenni.
- (4) A (3) bekezdésben említett esetben kiegészítő tanfolyam nélkül vizsgát tehet az, aki olyan géptípusra akar vizsgázni, amely a jogosítványba bejegyzett géptípussal azonos gépcsoportba³ tartozik.
- (5) Külföldön szerzett építőgépkézelő jogosítványok honosítását a Központ végzi.

- 10. §** (1) Az építőgépkézelő tanfolyamok önköltségesek. A tanfolyami hallgatók kedvezményeire a továbbtanuló dolgozók kedvezményeiről szóló 9/1978. (VIII. 15.) MüM rendelettel módosított 23/1974. (IX. 4.) MüM rendelet előírásait kell alkalmazni.
- (2) A Magyar Honvédség kiképzési bázisain szervezett építőgépkézelő tanfolyamok költségeit a Magyar Honvédség, a vállalati szervezésű tanfolyamokét pedig a foglalkoztató vállalat viseli.

¹ Megállapította: 6/1986. (VI. 20.) ÉVM-KM együttes rendelet 2. §. Hatályos: 1986. VI. 20-tól.

² Módosította: 6/1986. (VI. 20.) ÉVM-KM együttes rendelet 3. §.

³ Az MSZ 04.161/2-77. sz. szabványban a két számjeggyel jelölt gépcsoportot tekintjük gépcsoportnak.

(3) Az építőgépkészítő tanfolyam alapfokú tanfolyamnak minősül; óra- és vizsgadíjaira külön jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni.

11. §¹ A jogosítvánnyal rendelkezők a 4/1981. (III. 31.) EüM rendeletben foglaltak szerint kötelesek időszakos orvosi vizsgálaton megjelenni.

12. § (1) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

(2) A rendelet hatályba lépésével egyidejűleg az építőipari gépkészítő munkakörök képesítéshez kötéséről és az építőipari gépek kezelőinek képzéséről szóló 1/1960. (Ép. Ért. 15-16.) ÉM-KPM együttes utasítás, valamint a sorkatonai szolgálat alatt megszerezhető építőipari gépkészítő képesítésről szóló 5/1975. (Ép. Ért. 4.) ÉVM-KPM-HM együttes utasítás hatályát veszti.

(3) A rendelet hatályba lépése előtt kiállított jogosítványok közül a Központ és jogelődjei, továbbá a Közlekedési, Hírközlési és Építésügyi Minisztérium és az Országos Vízügyi Hivatal által kiadott jogosítványok 1990. december 31-ig² érvényesek.

¹ Megállapította: 6/1986. (VI. 20.) ÉVM-KM együttes rendelet 4. §. Hatályos: 1986. VI. 20-tól.

² Módosította: 6/1986. (VI. 20.) ÉVM-KM együttes rendelet 5. §.

1. számú melléklet a 6/1980. (I. 25.) ÉVM-KPM együttes rendelethez

A jogosítvány külső oldala

Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium

Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium

ÉPÍTŐGÉPKÉSZÍTŐ JOGOSÍTVÁNY

A jogosítvány belső oldala

...../19.....

anyakönyvi szám

TUDNIVALÓK

.....
aki 19 évben hó napján
..... helységben
született, anyja neve:
a jogosítványba bejegyzett építőgépek és gépi
berendezések kezelésére jogosult.
....., 19..... hó nap

1. A jogosítvánnyal rendelkezők évenként kötelesek időszakos orvosi vizsgálaton megjelenni.
2. A jogosítványt tulajdonosa géppel, vagy gépi berendezéssel történő munkavégzés időtartamára köteles magánál tartani és a hatósági személyek felkérésére felmutatni.

3x4 cm
fénykép

P. H.

.....
kiállító szerv vezetője

.....
a jogosítvány tulajdonosa

VIZSGA BEJEGYZÉS

Az MSZ 04 161/2-77. sz. szabv. szerinti gépalcsoport kódszáma és megnevezése

A gépalcsoportba tartozó gépek közül sikeres nehéz- v. könnyűgépkészítő vizsgát tett

1

2

1

2

.....

 típus. nehéz-, könnyűgép(ek)
 Kelt, év hó n.
 P. H.
 aláírás

.....

 típus. nehéz-, könnyűgép(ek)
 Kelt, év hó n.
 P. H.
 aláírás

.....

 típus. nehéz-, könnyűgép(ek)
 Kelt, év hó n.
 P. H.
 aláírás

.....

 típus. nehéz-, könnyűgép(ek)
 Kelt, év hó n.
 P. H.
 aláírás

.....

 típus. nehéz-, könnyűgép(ek)
 Kelt, év hó n.
 P. H.
 aláírás

1

2

.....

 típus, nehéz-, könnyűgép(ek)
 Kelt, év hó n.
 P. H.
 aláírás

.....

 típus, nehéz-, könnyűgép(ek)
 Kelt, év hó n.
 P. H.
 aláírás

1

2

.....

 típus, nehéz-, könnyűgép(ek)
 Kelt, év hó n.
 P. H.
 aláírás

.....

 típus, nehéz-, könnyűgép(ek)
 Kelt, év hó n.
 P. H.
 aláírás

ORVOSI BEJEGYZÉS

Érvényes: év hó-ig
 Kelt: év hó n.
 P. H.
 aláírás

Érvényes: év hó-ig
 Kelt: év hó n.
 P. H.
 aláírás

Érvényes: év hó-ig
 Kelt: év hó n.
 P. H.
 aláírás

Érvényes: év hó-ig
 Kelt: év hó n.
 P. H.
 aláírás

ORVOSI BEJEGYZÉS

Érvényes: év hó-ig
 Kelt: év hó n.
 P. H.
 aláírás

Érvényes: év hó-ig
 Kelt: év hó n.
 P. H.
 aláírás

Érvényes: év hó-ig
 Kelt: év hó n.
 P. H.
 aláírás

Érvényes: év hó-ig
 Kelt: év hó n.
 P. H.
 aláírás

EGYÉB BEJEGYZÉSEK

EGYÉB BEJEGYZÉSEK

2. számú melléklet a 6/1980. (I. 25.) ÉVM-KPM együttes rendelethez

A jogosítvány külső oldala

Tudnivalók

1. Jelen jogosítvány a 6/1980. (I. 25.) ÉVM-KPM együttes rendelet alapján került kiadásra.
2. Kezelés szempontjából építőipari kisgépeknek minősülő gépeket az ÉVM Építőgépkészítőket Képző Központ által forgalmazott gépjegyzék alapján lehet megállapítani.
3. A jogosítványba bejegyzésre a vállalat vezetője jogosult.

vállalat

ÉPÍTŐIPARI
KISGÉPKÉZELŐ
JOGOSÍTVÁNY

a jogosítvány tulajdonosának
aláírása

A jogosítvány belső oldala

	Kisgépek	
	típ. és a vizsg. kelte	típ. és a vizsg. kelte
/19..... anyakönyvi szám		
aki 19 évben hó n. helységben született, anyja neve: a jogosítványba bejegyzett építőipari kisgépek keze- lésére jogosult. A jogosítvány kiállításának kelte: 19 év hó n. vállalat vezetője		

3. számú melléklet a 6/1980. (I. 25.) ÉVM-KPM együttes rendelethez

Az építőipari nehéz- és könnyűgépkészítő jogosítvány megszerzéséhez figyelembe vehető szakmák jegyzéke

A szakma			
sor-szám	25/1977. (XII. 28.) MüM rendelet szerinti száma	korábbi száma	megnevezése
1.	-	829	földmunkagépez
2.	-	830	emelő- és rakodógépez
3.	-	831	általános építőgépez
4.	-	832	építőgépszerező és javító gépez
5.	-	846	építőipari gépszerező
6.	-	845	építőipari gépez
7.	313-1	304-3	anyagmozgató gépszerező
8.	313-2	304-2	építőgépszerező
9.	313-3	304-3	géplakatos
10.	313-4	304-4	
		2212	mezőgazdasági gépszerező
11.	311	301,512	autószerelő
12.	-	309	gépjárművezető és karbantartó
13.	314-1	304-1	diesel mozdónyszerelő
14.	314-2	304-2	vasúti járműszerelő
15.	314-3	502	nagyvasúti villamosjármű-szerelő
16.	314-4	502	közúti villamosjármű-szerelő
17.	504	501	elektrolakatos
18.	504	501-2	felvonószerelő
19.	1706	1704	mezőgazdasági gépez (növénytermelő gépez)